

Oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Kleinę w dniu 26 czerwca 2023 r.

Oświadczenie skierowane do minister finansów Magdaleny Rzeczkowskiej

Szanowna Pani Minister!

Do mojego biura przychodzą przedsiębiorcy, którzy zwracają uwagę na problemy, jakie pojawiły się w związku z koniecznością zwrotu środków otrzymanych w ramach Tarczy Finansowej PFR 2.0. Jest to szczególnie kłopotliwe dla branży turystycznej, która charakteryzuje się dużą sezonowością. Przedsiębiorcy ci zwracali się do Polskiego Funduszu Rozwoju z prośbą o wyjaśnienie różnych wątpliwości związanych z wnioskami i zawsze otrzymywali pozytywną odpowiedź, zachęcającą ich do złożenia odpowiednich wniosków.

Sprawę opisuję na przykładzie jednego przedsiębiorcy, ale, jak wspominałem, nie jest to przypadek odosobniony. Proszę więc o wyjaśnienie problemów opisanych niżej, tak abym mógł kompetentnie i w niebudzący wątpliwości sposób wyjaśnić problem.

(...) jest właścicielem 7 ośrodków wypoczynkowych nad morzem i w górach. Wszystkie obiekty pracują sezonowo, sprofilowane są na obsługę klienta grupowego, głównie dzieci i młodzieży przyjeżdżających na zielone szkoły, kolonie letnie, obozy czy wycieczki szkolne. Przyjęty profil działalności pozwala na rezerwację miejsc noclegowych oraz ich kontraktację potwierdzoną zaliczkami dużo wcześniejszą, niż ma to miejsce w obiektach noclegowych bazujących na obsłudze klientów indywidualnych. Pozwala to także zapewnić obłożenie obiektów w okresach poza ścisłym sezonem letnim.

(...) otrzymało subwencję finansową w ramach Tarczy Finansowej PFR 2.0. w wysokości 2 089 500,00 zł. Subwencja zaważyła na utrzymaniu działalności i zatrudnienia pracowników w okresie utraty płynności finansowej przez firmę. Należy podkreślić, że według danych przedstawionych przez prokurenta przedsiębiorstwa spełniało ono wszystkie niezbędne przesłanki do wzięcia udziału w programie TF PFR 2.0., otrzymania subwencji we wskazanej wysokości oraz jej pełnego umorzenia. Środki zostały wydatkowane w całości i zgodnie z przeznaczeniem opisanym w regulaminie programu TF PFR 2.0.

Dnia 13 lipca 2022 r. spółka otrzymała decyzję o nieumorzeniu subwencji skutkującą obowiązkiem zwrotu jej pełnej kwoty. Decyzja nie była w żaden sposób uzasadniona. W regulaminowym terminie złożone zostało odwołanie wraz z bardzo szerokim uzasadnieniem i wieloma dołączonymi dokumentami. Postępowanie odwoławcze – w czasie którego złożono, na wniosek PFR, dodatkowe wyjaśnienia, wielokrotnie rozmawiano też z pracownikami PFR o potencjalnych powodach wydania decyzji odmownej, a także dokonano wielu innych czynności wynikających wyłącznie z domysłów i domniemań co do jej powodów – zakończone zostało 30 marca 2023 r. stanowiskiem podtrzymującym decyzję o nieumorzeniu subwencji. Także ta decyzja nie została w żaden sposób uzasadniona. Przesłane przez spółkę w odpowiedzi pisma adresowane bezpośrednio do PFR SA oraz do prezesa, pana Pawła Borysa, poskutkowały odpowiedzią wiceprezesa Zarządu PFR SA, pana Bartosza Marczuka, z dnia 24 kwietnia 2023 r., w której po raz pierwszy od początku sprawy wskazano powody wydania decyzji o nieumorzeniu subwencji wobec przedsiębiorstwa. Przytoczone powody są jednak sprzeczne z obowiązującym prawem oraz regulaminem programu TF PFR 2.0. oraz interpretacjami publikowanymi przez PFR na stronie internetowej. PFR SA za istotę problemu i powód nieumorzenia subwencji uznał brak wykazania odpowiedniego spadku przychodów oraz brak podstaw do nieuwzględnienia zaliczek na poczet przychodu. Mamy tu więc do czynienia z sytuacją, w której z uwagi na nieprecyzyjne zapisy regulaminu oraz dokumentu zawierającego odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania, dostępnego na stronie internetowej PFR SA, ich interpretacja czyniona jest ze szkodą dla beneficjenta.

W związku z powyższym proszę Panią Minister o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Zawarta w regulaminie ubiegania się o udział w programie rządowym Tarcza Finansowa 2.0. PFR definicja pojęcia „Przychody” (§2 „Definicje”, pojęcie „Przychody”, lit. a) wskazuje, że oznacza ono „wartość sprzedaży towarów i usług wykazaną w deklaracji JPK V7M – w przypadku Beneficjentów będących czynnymi podatnikami VAT rozliczającymi się miesięcznie”. Odpowiedź na odwołanie przedsiębiorstwa (...) z dnia 24 kwietnia 2023 r. sugeruje, jakoby powyższe określenie „sprzedaż” dotyczyło całej kwoty stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem VAT wykazanej w pliku JPK-V7, a nie wartości sprzedaży wykazanej w pliku JPK, potwierdzonej wymaganymi fakturami rozliczeniowymi. Dlaczego więc wskazany zapis regulaminu jest interpretowany w sposób zawężający, niezgodny z obecnie

obowiązującym prawem i niekorzystny dla firmy?

2. Przywołanie we wskazanym paragrafie regulaminu (§2 „Definicje”, pojęcie „Przychody”, lit. c) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych sugeruje, że pojęcia „Przychody” oraz „Sprzedaż” należy rozumieć zgodnie z zapisami wskazanych ustaw. Dlaczego w przypadku rozstrzygnięcia przez PFR SA opisanego wyżej przypadku tak się nie stało?

3. W dokumencie publikowanym na stronie PRF SA „Najczęściej zadawane pytania” (wersja 5.6 z 20 września 2022 r.) znajduje się odpowiedź na wątpliwości decydentów PFR SA w sprawie rzeczonyj firmy (na zapisy te powoływali się również wielokrotnie pracownicy infolinii PFR). Przytoczyć należy punkt 5.25.: „Co należy rozumieć przez pojęcie Przychody?”. Otóż tu w odpowiedzi zacytowano zapis z regulaminu PFR wskazany w pytaniu pierwszym. Przytoczę też punkt 5.26.: „Jak uwzględniać faktury zaliczkowe przy ustalaniu spadku Przychodów?” – tu w odpowiedzi wskazano wyraźnie, że „przyjęcie zaliczki na poczet przyszłych dostaw towarów i usług oraz wystawienie faktury zaliczkowej nie jest traktowane jako przychód (...)”, co z uwagi na kontekst i miejsce umieszczenia należy traktować jako kwestię rozstrzygającą opisywaną sprawę. Dlaczego więc, pomimo tych wskazań w przytoczonych dokumentach, otrzymane przez wymienioną tu firmę zaliczki niestanowiące „przychodu” oraz niebędące „sprzedażą” PFR SA traktuje w tej sprawie jako podstawę do obliczenia spadku przychodów i w konsekwencji odmawia umorzenia subwencji finansowej?

Kazimierz Kleina